

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 1.1. – 31.12.2021

Haminan Energia -konserni

Vuoden 2021 aikana Haminan Energia Oy:ssä toteutettiin yritysrakenneuudistus, jonka johdosta Haminan Energia Oy:stä tuli emoyhtiö. 11.6.2021 perustettiin kolme uutta Haminan Energian 100-prosenttisesti omistamaa tytäryhtiötä: Haminan Sähköverkko Oy, Haminan Kaasuverkko Oy ja Haminan Kaukolämpö Oy. Tytäryhtiöt aloittivat varsinaisen toimintansa 1.10.2021, kun Haminan Energia luovutti perustetuille yrityksille kyseiset liiketoiminnat. Haminan Energia Oy:n liiketoiminta 1.10.2021 jälkeen muodostuu kaasun myyntiliiketoiminnasta, tuulivoimatuotannosta ja palveluliiketoiminnasta. Yritysraakenteen uudistuksella yhtiö vahvisti liiketoimintamahdollisuuksiaan muuttuvilla energiamarkkinoilla ja paransi investointikykyään.

Haminan Energia -konsernin muodostavat emoyhtiö Haminan Energia Oy sekä tytäryhtiöt Haminan Sähköverkko Oy, Haminan Kaasuverkko Oy ja Haminan Kaukolämpö Oy. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty 11.6.2021 alkaen myös seuraavien yhteisyritysten tuloslaskelmat, taseet ja liitetiedot Haminan Energian omistusosuutta vastaavalta osalta:

Hamina LNG Oy 46,5 %
Kaakon Alueverkko Oy 50,0 % sekä
Rohe Solutions Oy 50,0 %

Yhteisyritysten yhdistelystä ja yritysrakenneuudistuksesta johtuen Haminan Energian konsernitilinpäätöksen ja Haminan Energia Oy:n tilinpäätösraportit vertailukaudelta eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

Lisäksi Haminan Energia on osakkaana mankala-periaatteella toimivassa energiantuotantoyhtiössä Suomen Voima Oy:ssä. Yhtiön omistusosuus ja äänivalta Suomen Voima Oy:n koko osakekannasta vuoden 2021 lopussa oli 4,56 %, joten mankalayhtiötä ei ole yhdistelty Haminan Energian konsernitilinpäätökseen.

Maakaasun myynti vuonna 2021 oli konserniyhtiöissä 580,0 (204,0) GWh.

Maakaasun siirto konsernissa v. 2021 oli 303,6 (258,3) GWh, eli 17,5 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Energia ylemmässä lämpöarvossa (HHV).

Sähkön siirto häviöineen konserniyhtiöissä oli 174,0 (162,3) GWh, eli kasvoi 7,2 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Kaukolämmön myynti vuonna 2021 oli 36,2 (27,2) GWh eli 33 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Kaukolämmöstä uusiutuville energianlähteillä tuotettua oli 71,6 %.

Tuulivoimaa tuotettiin vuonna 2021 32,5 GWh, mikä on 25 % vähemmän kuin vuonna 2020. Vuonna 2021 sähkön markkinahinnan kohoaminen ja volatilitteetti aiheuttivat sen, että tuulivoimatuotannon tuen määrä laski 75,0 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Konsernin liikevaihto ja tulos

Konsernin ensimmäisen tilikauden liikevaihto oli 49,8 milj. euroa ja liiketoiminnan muut tuotot 0,6 miljoonaa euroa. Yhteisyritysten yhdistelyn vaikutus liikevaihtoon on noin +3,1 miljoonaa euroa.

Liiketappio oli -0,8 milj. euroa, mikä on -1,7 % liikevaihdosta. Haminan Energian ja sen tytäryritysten yhdistelty liiketappio ilman yhteisyritysten vaikutusta oli -0,2 milj. euroa, eli -0,5 % oikaistusta liikevaihdosta.

Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli -2,2 milj. euroa, eli -4,3 % liikevaihdosta. Haminan Energian ja sen tytäryritysten yhdistelty tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli -1,2 miljoonaa euroa. Konsernin tulosta heikensi erityisesti loppuvuodesta 2021 kaasumarkkinalla tapahtunut markkinahinnan muutos, jonka johdosta kaasun myyntiliiketoiminnan ja kaukolämpöliiketoiminnan tulokset painuivat tappiolle. Konsernin tulosta rasittavat lisäksi yritysjärjestelystä ja rahoituksen uudelleenjärjestelystä emoyhtiölle aiheutuneet noin 0,5 miljoonan euron poikkeukselliset kulut.

Konsernin ensimmäisen tilikauden tappio oli -1,5 miljoonaa euroa.

Konsernin investoinnit ja rahoitus

Konsernin käyttöomaisuusinvestoinnit ensimmäisellä tilikaudella olivat 10,6 milj. euroa, joista aktivoitujen palkkojen osuus oli 0,1 milj. euroa.

Taseen loppusumma oli 120,6 milj. euroa. Vieraan pääoman osuus taseen ulkopuolisia liittymismaksuja lukuun ottamatta ja poistoeron verovelka huomioiden oli vuoden lopussa 88,3 % taseen loppusummasta.

Konsernin henkilöstö

Konserniyhtiöissä henkilöstön kokonaismäärä tilikauden lopussa oli yhteensä 56. Ylempiä toimihenkilöitä oli 12, toimihenkilöitä 19, johtoa 2 ja työntekijöitä 23.

Riskit ja epävarmuudet

Haminan Energia -konsernin riskienhallinnan tavoitteena on tukea yhtiön tavoitteiden saavuttaminen ja turvata toiminnan jatkuvuus. Yhtiön riskienhallinnan prosesseja ja toimintamallia on kehitetty vuoden 2021 aikana.

Haminan Energia -konsernilla on hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka sekä vastuullisuus- ja toimintapolitiikka. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutetaan yhtiön toimintajärjestelmän ohjeistusten mukaisesti. Toimintajärjestelmä koskee kaikkia Haminan Energia -konsernin toimintoja ja se sisältää tarvittavat laadunhallinnan sekä ympäristö- ja työterveys- ja työturvallisuusasioiden hallinnan elementit. Rahoituksen riskejä hallitaan vakaalla rahoituspolitiikalla. Konsernin rahoituspolitiikka päivitettiin loppuvuodesta 2021. Korkoriskiä vastaan on suojauduttu ottamalla osa lainoista kiinteäkorkoisena ja osa vaihtuvakorkoisena, sekä korkosuojausten avulla.

Haminan Energia -konsernin merkittävimmät liiketoiminnalliset riskit ovat energia-alalle tyypillisesti merkittävien investointihankkeiden rahoitukseen ja toteutukseen liittyvät riskit sekä energiamarkkinoihin liittyvät riskit. Viranomaispäätösten aiheuttamat vaikutukset toiminnan tuottoon korostuvat reguloiduissa liiketoiminnoissa.

Sähköverkkoliiketoiminnan merkittävimmät riskit liittyvät suurhäiriöihin ja asiakkaiden kulutuksen äkillisiin muutoksiin. Suurhäiriöriskiä hallitaan sähköverkkoa kaapeloidulla ja muilla sulje- tuilla verkkoratkaisuilla. Asiakkaiden merkittävät kulutusmuutokset koskevat lähinnä alueella

toimivia suur- ja pk-yrityksiä, joiden toiminta voi päättyä nopeastikin. Tätä tulorahoitusriskiä pyritään hallitsemaan tariffirakenteita kehittämällä.

Kaukolämpöliiketoiminnan merkittävimmät riskit liittyvät polttoaineen hintaan ja saatavuuteen sekä varavoiman riittävyyteen kasvavan myyntivolyymien myötä. Polttoaineiden saatavuusrikin minimoimiseksi polttoaineen hankinta on hajautettu useammalle polttoaineen toimittajalle. Varavoiman riittävyyttä arvioidaan säännöllisesti myyntivolyymien kasvaessa.

Kaasuverkkoliiketoimintaan liittyvät merkittävimmät riskit ovat maakaasun käytön väheneminen esimerkiksi poliittisten päätösten myötä. Sähkö- ja kaasuverkostoja koskevaa lakia säätelevien ja myös valvovien viranomaisten uudet regulaatiotoimet liittyen sallitun tuoton laskentaan ja myös eri maksukomponenttien soveltamiseen, luovat riskin siirtoliiketoiminnasta tulevaisuudessa saatavan tuoton suhteen.

Kaikkeen energiantuotantoon sekä verkkoliiketoimintaan liittyy tuotantolaitosten tai verkostojen rikkoutumisen riski. Merkittävimmät energiantuotanto- ja jakelulaitteistot on vakuutettu asianmukaisin ja kattavin vakuutuksin.

Helmikuussa 2022 käynnistynyt sota Ukrainassa on johtanut Euroopan ja myös Suomen epävarmuuden aikaan. Kaasun ja sähkön huolto- sekä toimitusvarmuus ovat heikentyneet merkittävästi. Energia-alan toimijat yhdessä muiden toimijoiden kanssa pyrkivät parhaansa mukaan löytämään ja kehittämään ratkaisuja, joilla Suomen kansallinen ja myös Haminan paikallinen energiahuolto olisivat turvattu. Energiaomavaraisuuden tasoa tulee nostaa, mikä voisi tapahtua hyödyntämällä tehokkaasti paikallista energiantoimituspotentiaalia ja kehittämällä globaaleja hankintakanavia. Haminan Energia -konsernissa keskeisenä riskinhallintakeinona nähdään erityisesti kaasun putkitoimitusten korvaaminen LNG-ratkaisuilla, joita varten Haminaan on valmistumassa LNG-termiinaali. LNG-termiinaalin investointiprojektin saattaminen loppuun niin, että termiinaalin kaupallisen käyttöönoton päivitetty aikataulu, hankkeen budjetti ja toiminnalliset tavoitteet täyttyvät, on konsernin riskienhallinnan kannalta tärkein yksittäinen osa-alue.

Konsernin emoyhtiössä vuonna 2013 tehdyllä investointipäätöksellä yhtiö on sitoutunut Fennovoiman ydinvoimahankkeeseen Suomen Voiman kautta. Helmikuussa 2022 käynnistynyt Ukrainan sota aiheuttaa hankkeelle huomattavan projektiriskin. Vuoden 2021 konsernitilinpäätöksessä yhtiön tekemät oman pääoman ehtoiset sijoitukset hankkeeseen ovat yhteensä 8,7 milj. euroa, ja sijoitukset on arvostettu tilinpäätökseen hankintamenoonsa. Yhtiö uskoo, että vuoden 2022 aikana saadaan selvyys siihen, missä muodossa ja kuinka hanke toteutuu, tai jää toteutumatta. Mikäli projektiriski toteutuu täysimääräisenä, on mahdollista, että yhtiö menettää hankkeeseen tekemänsä oman pääoman ehtoisen sijoituksen.

Tulevaisuuden näkymät

Haminan alueen energiainfra on poikkeuksellisen monipuolinen, toimitusvarma, kattava ja kasvava.

Haminan satamaan rakennetun LNG-termiinaalin käyttöönoton odotetaan tapahtuvan vuoden 2022 aikana. LNG-termiinaali on suuri energiaverkostoihin kytkettävä energiavarasto, jonka rooli tulevaisuudessa tulee olemaan erittäin tärkeä. Termiinaalin avautuminen edesauttaa kaasun hintavakautta ja kansallista huoltovarmuutta.

Kaasun ja sähkön markkinahinnat ovat nousseet vuoden 2021 aikana poikkeuksellisesti. Haastava geopoliittinen tilanne Euroopassa aiheuttaa epävarmuutta energiahäydykemarkkinoille edelleen.

Haminan Energia Oy keskittyy strategiansa mukaisesti ydinliiketoimintoihinsa, ja yhtiö luopui helmikuussa 2022 Haminetti- ja kuituverkkoliiketoiminnastaan. Yhtiö kehittää voimakkaasti energiatoimialan palvelutuotantoa Etelä-Kymenlaakson alueella. Sähköautojen suosio on voimakkaassa kasvussa, ja asiakkaille tarjotaan monipuolisia latausratkaisuja avaimet käteen -periaatteella. Aurinkoenergian merkitys kasvaa edelleen tulevaisuudessa, ja yhtiön tuotevalikoimaan sisältyy aurinkopaneeliratkaisuja erilaisiin käyttötarpeisiin.

Haminan Sähköverkko Oy panostaa lähivuosina edelleen sähköverkostojen käyttövarmuuden parantamiseen. Sähköverkkoliiketoiminnalle on tehty Energiaviraston sähköverkon kehittämissuunnitelman yhteydessä pitkän aikavälin investointi- ja rahoitussuunnitelma, jonka avulla sähköverkon kehittämistä optimoidaan sekä teknisistä että taloudellisista lähtökohdista. Kehittämissuunnitelmaa myös päivitetään vastaamaan sähkömarkkinalain muutoksen vaatimuksia. Yhteistyö yhteisyrittä Kaakon Alueverkko Oy:n kanssa tukee tätä kehittämissuunnitelmaa.

Haminan Kaasuverkko Oy kehittää vahvasti alueellista verkkoa ja palvelee niin suuria teollisuusasiakkaita kuin pienempiä lämmityskäyttäjiä. Liiketoimintaa kehitetään esimerkiksi siten, että lämmitysassiakkaille tarjotaan mahdollisuutta siirtyä hybridilämmitysmuotoihin.

Haminan Kaukolämpö Oy on strategisesti panostanut vihreään kaukolämmön tuotantoon ja kattavaan verkkoon. Myös jatkossa kaukolämpöverkko kehittyy ja kasvaa Haminan alueella. Tulevaisuuden tavoitteena on laajamittainen hukka- ja ylijäämälämmön hyödyntäminen.

HAMINAN ENERGIA OY

Haminan Energia Oy on Haminan kaupungin 100-prosenttisesti omistama energiayhtiö, joka toiminta-ajatuksensa mukaisesti toimii monipuolisesti energialiiketoiminnan kentällä. Yhtiö on uusiutuvan energian ja energiakaasujen edelläkävijä ja panostaa erityisesti tuulivoimaan, bioenergiaan sekä LNG-markkinan kehittämiseen. Yhtiö pyrkii tuottamaan laadukkaita, monipuolisia ja edullisia energiapalveluja asiakkailleen.

Emoyhtiön liikevaihto ja tulos

Haminan Energia Oy:n liikevaihto oli 42,3 (24,1) milj. euroa.

Liiketulos oli -0,9 (-1,8) milj. euroa, joka on -2,0 (-7,7) % liikevaihdosta.

Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli -1,7 (-3,4) milj. euroa, -4,1 (-13,9) % liikevaihdosta.

Yhtiön liikevaihtoa ja tulosta arvioitaessa on huomioitava, että kaukolämpöliiketoiminta, sähköverkkoliiketoiminta ja kaasun siirtoliiketoiminta siirrettiin erillisyhtiöihin 1.10.2021 alkaen.

Emoyhtiön investoinnit ja rahoitus

Haminan Energia Oy:n käyttömaisuusinvestoinnit olivat tilikaudella 1,2 (9,1) milj. euroa, joista aktivoitujen palkkojen osuus oli 0,08 (0,3) milj. euroa. Liiketoimintasiirtojen yhteydessä sähköverkon, kaasuverkon ja kaukolämmön liiketoimintaan liittyvät varat ja velat siirtyivät tytäryhtiöihin 1.10.2021 alkaen. Yhtiö teki oman pääoman ehtoisia sijoituksia yhteisyrittäisiin ja osaomisteisiin yhtiöihin 1,6 (1,4) milj. eurolla ja myönsi tilikaudella uusia pääomainoita yhteisyrittäksille 3,2 milj. euroa.

Taseen loppusumma oli 72,0 (62,2) milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja nostettiin tilikaudella 33 milj. euroa, jolloin lainojen kokonaismäärä vuoden lopussa oli 45,3 (40,6) milj. euroa. Liiketoimintasiirron yhteydessä yhtiön taseen mukaisesta vieraasta pääomasta siirtyi nettovaroja vastaava osuus vierasta pääomaa tytäryhtiöihin, jolloin tytäryhtiölainasaamisten yhteismäärä tilikauden lopussa oli 21,9 milj. euroa.

Vieraan pääoman osuus oli vuoden lopussa 80,5 (75,9) % taseen loppusummasta.

Emoyhtiön henkilöstö

Haminan Energia Oy:n henkilöstön kokonaismäärä oli 31.12.2021 yhteensä 40 (55). Ylempiä toimihenkilöitä oli 13 (12), toimihenkilöiden osuus oli 11 (18) ja työntekijöiden osuus oli 15 (24). Liiketoimintasiirron yhteydessä 1.10.2021 alkaen yrityksen henkilöstöstä 16 % siirtyi tytäryhtiöiden palvelukseen.

Yhtiön johto ja tilintarkastaja

Haminan Energia Oy:n hallituksen jäseninä ovat toimineet ylimääräiseen yhtiökokoukseen 30.9.2021 saakka Markku Porkka (hallituksen puheenjohtaja), Sanna Vapalahti, Ritva-Leena Pousi, Nina Peltonen sekä henkilöstön edustajana Jukka Rouhiainen, ja ylimääräisen yhtiökokouksen 30.9.2021 valitsemina hallituksen jäseninä ovat toimineet Harri Kerkelä (hallituksen puheenjohtaja), Markku Porkka, Mari Kainiemi, Henni Seppälä, Jaana Suikkanen, Tomi Tuomisalo sekä henkilöstön edustajana Jukka Rouhiainen 18.11.2021 saakka ja Mika Kotoluoto 8.12.2021 alkaen. Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Markku Tommiska. Yhtiön tilintarkastajana on toiminut BDO Oy, ja päävastuullisena tilintarkastajana KHT, JHTT Ulla-Maija Tuomela.

Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

Hallitus esittää, että yhtiön vapaan oman pääoman osoittama 3.775.900,70 euron suuruinen jakokelpoinen vapaa oma pääoma käytetään seuraavasti: Tilikauden tappio -931.391,59 euroa siirretään edellisten tilikausien voittovaroihin. Osinkoa ei jaeta. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon jää 7.000.000,00 euroa.